

Muziek en missie

Naar aanleiding van een oproep eerder dit jaar in *Checkpoint* zetten vele veteranen hun herinneringen aan muziek tijdens hun uitzending op papier. In dit overzicht een selectie van wat er zoal werd opgestuurd.

Door: Linde van Deth

Polderpop in Libanon

De Nederlandse militairen in Libanon werden dagelijks voorzien van muziek via radio Dutchbatt. Het begon toen jongens van de technische dienst een amateurzendertje in elkaar prutsten. Hiermee bereikten zij soldaten op de commandopost in Haris. Met een oud cassettedeck en wat bandjes ging men van start. Met de komst van mij als hoofd van de bataljonshulp post kwam

er na enige tijd een geweldige verbetering tot stand. Als eerste kregen wij het voor elkaar dat mijn vrouw mijn hele verzameling cassettebandjes, waarmee ik wekelijks de Top 40 bijhield, via de militaire postlijn kon versturen naar Libanon. Het was een flink zwaar pakket en dat lag niet aan de meegezonden Edammer kaasjes. Het zendertje werd vervangen door een wat sterkere, waardoor het bereik werd verbeterd.

Na circa twee maanden werd de 'studio' verplaatst van de oude 3-tonner naar de kelder onder het welzijnszorggebouw. Dat was een hele verbetering voor de dj's. Dankzij inspanningen van het hoofd van de welzijnszorg werd professionele apparatuur geïnstalleerd: een 100 watt FM-zender, een mengpaneel, een modern cassettedeck en een hoge zendmast. De honderden bandjes werden aangevuld door een collega in Nederland, die de Top 40 opnam en naar mij stuurde. Doordat er niet veel dj's beschikbaar waren, nam ik een flink deel van de uitzendingen voor mijn rekening onder de naam Ome Roel. Maandag, zaterdag en zondag draaide ik het meest, maar ik viel ook wel eens in, zeker in de avonduren. De zender was zo sterk dat er zelfs reacties kwamen van op Cyprus gestationeerde Zweedse VN-militairen. De door mij gemaakte 'rotatiesong' werd onder huiswaarts gaande mannen een hit. Voor mijn vertrek mocht ik zelfs een tevredenheidsbetuiging voor mijn werk als Ome Roel in ontvangst nemen.

G.Th.H. Roelofsen, Ermelo

In mijn klamboe

Dit is een stukje geschreven door de vrouw van een veteraan. Toen mijn veteraan na drie en een half jaar terugkwam uit de tropen hoorde hij voor het eerst het lied *Als ik in mijn klamboe lig te dromen*. Hij was weg van dat lied en wilde het dezelfde dag nog kopen. Hij was met dat nummer weer terug in Indië, maar zijn verlangens bleken nergens te koop. Zonder dat hij het wist, heb ik heel wat platenzaken afgelopen, maar steeds zonder succes. Jarenlang bleef

het nummer in mijn hoofd zitten. Toen zijn verjaardag eraan kwam, ben ik weer op pad gegaan om te zoeken. Ik zag in Groningen op de markt een kraam met langspeelplaten. Aan de marktkoopman heb ik gevraagd of hij de plaat soms had. Hij zei: "Ja, die heb ik als 33-toerenplaatje in mijn privécollectie. Wat moet u daarmee?" Ik heb hem toen verteld over mijn man die drie en een half jaar in Indië had gediend en weg was van het lied. Hij had in de gaten dat het belangrijk was en zei: "Ik heb er maar

één van, maar kom vanavond maar even langs met uw man."

Toen hij de deur opendeed, had hij het al opgezet. Een stuk lawaai, maar wel waar wij voor gekomen waren! Mijn man had tranen in zijn ogen en vroeg: "Kan ik het kopen?" De man wilde het geven, maar dat wilden wij niet. We hebben hem geld in zijn handen gedrukt. De verjaardag van mijn man kon niet meer stuk.

Petra Schuttinga-van der Togt, Groningen

Meespelen met Michael Robinson

In 1981-'82 ben ik met de Charlie Compagnie uitgezonden naar Libanon. Tijdens de voorbereiding speelde ik regelmatig met een paar jongens in Assen muziek. Buiten op het kazerneterrein en soms in de bar. Ik dacht dat ik in mijn vrije tijd in Libanon mijn gitaarvaardigheden wel kon verbeteren. Door de hals van de elektrische gitaar af te schroeven kon deze gemakkelijk mee in de bagage. Een klein versterkertje en een koptelefoon zouden ervoor zorgen dat ik de gitaar kon versterken. De gitaar is zegge en schrijve één keer uit de hoes gehaald. De toenmalige welzijnszorg had de zanger/gitarist Michael Robinson een keer op de compound uitgenodigd en met hem heb ik een paar nummers meegespeeld. Nu bijna dertig jaar verder speel ik weer in een bandje gitaar.

Andrew David, Arnhem

Grap

De oproep over muziek en missie heeft bij mij de herinnering opgeroepen aan mijn eenmalige muziekprogramma op een zondagochtend in augustus 1959 met Jacques Grijpink, die toen bij de RONG (Radio Omroep Nieuw-Guinea) op Biak werkte. Ik was als dienstplichtig militair, maar als vrijwilliger, naar Nieuw-Guinea uitgezonden en was daar bij de lichte LUA ingedeeld. Vanuit Biak werden door de RONG radioprogramma's verzorgd en op zondagochtend mochten degenen die dat wilden een uur de door hen uitgezochte muziek laten horen en zo nodig becommentariëren. Dat was een erg leuke ervaring, maar ik heb de uitzending van mijn programma zelf natuurlijk niet gehoord. Wel heb ik dat programma op een band meegekregen, maar het is een band met een te grote diameter om op een gewone bandrecorder

af te spelen.

In dit verband herinner ik mij de volgende grap. Ik had van Grijpink gehoord dat de RONG regelmatig het verzoek kreeg om het plaatje *Nonja Manis* te draaien, een eerste klas tranentrekker waarvan men bij de RONG inmiddels misselijk was geworden. In mijn programma kondigde ik dat plaatje aan, maar liet dat hoorbaar zogenaamd kapot vallen en deelde mee dat plaatje helaas niet meer te kunnen laten horen. Dat in de hoop de RONG van verdere verzoeken verschoond te houden. Vele luisteraars hebben daarop hun exemplaar bij de RONG afgegeven zodat deze grap niet het gewenste resultaat heeft gehad. Zou zo'n band trouwens ergens op cd over te zetten of nog een keer af te luisteren zijn?

Ton van Reeken, Maastricht

Het Largo van Händel

Op een avond in april 1958, ik was nog maar net op Biak aangekomen, hoorde ik op de zolderverdieping van een afgelegen barak fanfaremuziek spelen. Er zat een complete kapel te oefenen onder leiding van een sergeant van de mariniers. Blij met het verzetje bleef ik staan kijken tot de muzikanten klaar waren en kwam toen in gesprek met de sergeant. Wat ik ervan vond, wilde hij weten. "Fantastisch", antwoordde ik uit volle overtuiging. "Speel jij zelf ook?" "Nee, maar ik zou het wel graag willen leren." "Welk instrument zou je dan kiezen?" Ik hoefde geen seconde na te denken, want wij leefden in het tijdperk van de juist ontwakende rock-'n-roll muziek. "Saxofoon." Hij zou kijken wat hij kon doen. Een paar dagen later werd ik verblijd met een echte saxofoon. Oeroud, beetje gedeukt en met kleppen die werden bediend door middel van haarspelden, maar hij deed het!

Een korporaal kok werd mijn muziekleraar en zo zat ik voortaan iedere middag in de muziekbarak te oefenen, muziekboek voor mijn neus. Toonladders, te beginnen bij C. En dat anderhalf uur lang. Niet erg opwindend, maar ik was de koning te rijk!

Mijn leermeester begon me na een poosje complimentjes te geven. Daarvan kreeg ik het waarschijnlijk een beetje te hoog in mijn bol, want op een middag probeerde ik een saxsolo uit een nummer van Fats Domino te spelen. Prompt vloog de deur open en daar was de korporaal. Hoe ik het in mijn kop haalde om iets anders te doen dan dat wat hij me had opgedragen, namelijk toonladders blazen? Nog één keer en hij zou mij mijn sax afnemen. Trillend van schrik begon ik weer bij C en ik geloof dat ik zelfs een half uurtje heb 'overgewerkt'.

Toch heeft dat incidentje een keerpunt teweeggebracht, want een paar dagen later kreeg ik van mijn leermeester een ander muziekboek. Daarin stond de

saxofoonpartij van het *Largo* van Händel. "Na de toonladders mag je daar op oefenen", zei hij. Twee weken later kwam hij 'examen' afnemen en ik kon aan zijn gezicht zien dat hij tevreden was. "Je moet niet denken dat het al wat voorstelt, maar dit gaat goed. Volgende week dinsdagavond om half acht word je op de muziekkolder verwacht." Zo kwam het dat ik samen met de kampkapel het *Largo* mocht spelen. Het duurde misschien vier minuten, maar ik was vier minuten in de hemel! En verdraaid, het ging nog goed ook, volgens de dirigent.

En toen sloeg het noodlot toe, althans voor mijn prille muziekcarrière. Ik werd overgeplaatst naar de sleepboot *Hr.Ms. Wambrau*. Een hartenwens, want als marineman wil je varen. Maar wij hadden het op die sleepboot heel druk en van muziek kwam niets meer. Maar toch: ik heb eenmaal in mijn leven het *Largo* gespeeld met een echte kapel.

Piet de Betuë, Alkmaar

Sweet Nothin's 1962

De dag is bijna ten einde en de wolken worden rood, paars en oranje gekleurd door de snel ondergaande zon. Palm-bomen steken scherp zwart af tegen die onwaarschijnlijk mooie lucht. Rondom lijkt het of de wereld ophoudt te bestaan. En het is warm. In de verte hoor je, nu nog nauwelijks hoorbaar, de dagelijkse tropische onweersbuien. Manokwari kan zo mooi zijn. Links en rechts van de weg zijn nog heel vaag stukken open terrein te zien en onmiddellijk daarachter begint de *bush*. Lichtvlekken van lampen van een kampong priemen hier en daar door de struiken

en bomen. Stil is het. Vredig stil. Ik voel die stilte in de drukkende warmte honderdvoudig nu ik in mijn eentje oploop naar de marinekazerne.

Plotseling, vanuit het niets lijkt het, klinkt het luid door de bomen en struiken. Vanwaar is niet duidelijk: van links van de zeekant? Van rechts vanuit de kampong? Misschien vóór me vanaf een plek naast of op de weg? Achter me zou ook kunnen. Ik blijf staan om te luisteren naar die wonderlijk heldere stem vanuit de donkerte, met een swingende sound eronder die het thuisfront plots tot leven wekt. Wát peniskokers en wát half blote vrouwen met netmanden

aan hun hoofd? Hoezo neusringen of hoezo kroeskoppen? Zij leven nog in het stenen tijdperk, toch? Hier, ergens in de inmiddels onzichtbare bush, zit een Papoea die in deze grote stilte op een eigentijdse platenspeler een top 10-sound laat schallen door het oerwoud. Dit geluid in deze omgeving heeft toen zo'n geweldige impact op mij gehad dat het nú nog hoor- en voelbaar is als ik de song weer laat klinken in mijn huis. Ik beleef die merkwaardige avond in Manokwari telkens opnieuw als Brenda Lee zingt: *Sweet Nothin's*.

Fré Thissen, Venray

Koor in Bandoeng

Wij vertrokken met het ss *Waterman* naar Nederlands-Indië, waar wij begin 1949 arriveerden. Onze eerste opvang was kamp Makkasar, daarna de Berenlaan in Batavia. Na enkele weken acclimatiseren werd ik per militaire Dakota

overgevlogen naar Bandoeng om daar de geschutsafdeling van de LTD (Leger Technische Dienst) 81 te gaan leiden. In onze vrije tijd maakten we veel gebruik van het Katholiek Militair Tehuis in Bandoeng. Daar raakte ik in gesprek met iemand die bij het militair koor zat

van de kathedraal van Bandoeng. Hij vroeg mij om hier ook bij te komen zingen, iets wat ik in mijn geboorteplaats jaren had gedaan.

Eén keer in de maand mocht het koor de dienst opluisteren in de kathedraal. Toen kwam het verzoek om op het ereveld Menteng Pulo de plechtigheid op te luisteren ter gelegenheid van de 7 december divisie die huiswaarts keerde en nog afscheid wilde nemen van hun gesneuvelde sobats. Dit was een zeer indrukwekkende plechtigheid die mij nog lang is bijgebleven. Op de foto, voor de kathedraal, zit ik op de eerste rij links, met bril. Zijn er nog mensen die zich herkennen op deze foto?

In november 1950 ben ik, na een malaria-aanval, teruggekeerd naar Holland. Daar heb ik de draad van het gewone leven weer opgepakt en zing ik tot heden in een kerkkoor.

H.L. Didden, Waalwijk

Vera Lynn

Er werden in Nederland allerlei acties gehouden voor onze jongens in Indië. Of die acties speciaal voor radio's waren, weet ik niet. In ieder geval kreeg ons peloton ook een radio en we waren er maar wat blij mee. Er werden wel eens familieberichten uit Nederland uitgezonden, maar daar was geen moer van te verstaan door wat we de 'Mexicaanse Hond' noemden, maar we hadden tenminste muziek. We lagen in een rustige plaats waar we wat langer verbleven. Zaterdagavond was er een verzoekprogramma voor klassieke muziek en daar luis-

terden we bijna allemaal naar. We lagen in, of liever, op bed, niet onder de wol, maar onder de klamboe en luisterden voor het slapen gaan. Ik denk dat ik toen van klassieke muziek ben gaan houden. Het programma werd altijd besloten met *From the Time you say Goodbye*, gezongen door Vera Lynn. Ik denk dat ik toen verliefd op haar ben geworden, maar ik denk niet dat ik de enige was, Dame Vera Lynn was tijdens de oorlog *The Forces' Sweetheart*. Ze leeft nog en is pas 92 jaar geworden.

J. van Oosten, Almere

Beiroet

Toen ik in maart 1981 landde op het vliegveld van Beiroet vielen mij direct de enorme puinhopen op van zand, afval en dergelijke. De stad en het vliegveld zouden de komende tijd nog vaker onder vuur komen te liggen. Toen ik via Beiroet naar Zuid-Libanon reed, moest ik steeds denken aan het liedje *Beirut*. Ik wist op dat moment niet wie de zanger was. Pas jaren later vond ik op een rommelmarkt de langspeelplaat *The Best of Peter Sarstedt* met dit nummer erop. Ik was dolgelukkig en luister hier tot op heden nog vaak naar.

Peter Sarstedt zegt op de hoes van de langspeelplaat het volgende: *“This song I wrote into the future, hoping that when the problems wracking Beirut became history, the idea would be acceptable. I confidently expected the war to end within a year. But it did not. Perversely we released the song. Poor Beirut.”* (“Ik heb dit nummer geschreven voor de toekomst, hopen dat als de problemen in Beiroet voorbij zouden zijn, het idee achter het nummer zou kloppen. Ik vertrouwde erop dat de oorlog binnen een jaar voorbij zou zijn. Maar dat was niet zo. Toch brachten we het nummer uit. Arm Beiroet.”)

Pas ben ik teruggeweest naar Libanon en dit is me heel goed bevallen. Hoewel het land nog veel sporen van oorlog draagt, is er ook hoop. Een goed voorbeeld hiervan zijn de kerk en de moskee die opgeknapt en gebroederlijk naast elkaar staan in

Beiroet (zie foto). Hier schuin tegenover stond een bord over een verbroederingshardloopwedstrijd dwars door de binnenstad die ik dan ook later in de week hier 's avonds heb gezien. Het liedje van Peter Sarstedt dat ik meegenomen had op mijn mp3-speler kreeg hierdoor een veel positievere klank.

Rob Geerling, Roermond

Wilhelmus op Biak

Plotseling stond hij daar, een sergeant/muzikant vermomd als marinier, vers overgevlogen uit Nederland met in z'n plunjezak zo'n 25 muziekinstrumenten en de opdracht daar iets moois mee te doen. Iedereen van hoog tot laag mocht meehelpen deze 'droom' waar te maken. Ik heb me aangemeld en kreeg van de sergeant een althoorn in de onervaren handen gedrukt. Onze zeer aimabele orkestleider heeft mij, naast me gezeten, elke partij op zijn tuba voorgespeeld, totdat het klonk als een klok. Koraalmuziek, marsen, *Het kleine prinsje van Friesland* en natuurlijk het Wilhelmus. Na een tijd van binnen oefenen, mochten we eindelijk buiten spelen. We leerden al marcherend muziek te maken op de soms moeilijk begaanbare karangpaden. Na een groot optreden op Koninginnedag, in aanwezigheid van de uit Hollandia overgevlogen gouverneur en verbaasde Papoea's, zou ik na achttien maanden weer naar huis gaan. Ergens in mei 1958 speelde ik voor het laatst mee. Opgesteld op de houten pier van Biak stonden we het afmeren af te wachten van een uit Nederland overgevaren onderzeebootjager. Toen het schip

vastlag, hief sergeant Struik z'n dirigeerstokje en wij speelden het *Wilhelmus*. “Zo gedragen, zo zuiver, zo plechtig, zo mooi als het nooit eerder was gespeeld”, zo sprak de commandant van het zojuist binnengelopen schip geroerd in zijn dankwoord. Zo aangrijpend dat hem, en velen anderen, de waterlanders over de wangen waren gerold. De sergeant was

trots en dankbaar voor dit mooie compliment (en wij ook natuurlijk), want het was zijn prestatie en verdienste dat daar in zo'n korte tijd een troep welwillende beroepsmilitairen op zo'n ontroerende wijze het volkslied ten gehore had gebracht.

Johan Veenstra, Duivendrecht

■ Koninginnedagparade op Biak, 1958. Sergeant Struik staat in het midden, Johan Veenstra staat in de voorste rij, derde van rechts.

Pipeband

Van 1988 tot 2004 ben ik beroepsmilitair geweest en in 1995 en in 1999 werd ik uitgezonden naar Bosnië als militair verpleegkundige. Ik speel Schotse doedelzak en tijdens mijn uitzendingen heb ik mijn instrument meegenomen om in mijn vrije tijd af en toe een deuntje te spelen. Het geluid van een doedelzak is hard, dus als ik stond te spelen kon iedereen 'meegenieten'. In 1999 zat ik in Sipovo bij de Britten, ook hen is het

geluid van mijn doedelzak niet ontgaan. Ik ben gevraagd om tijdens de herdenking van de gevallen een passende tune te spelen. Ik vond het een hele eer om dit te mogen doen.

Sinds vorig jaar speel ik mee met de militaire pipeband The Blue Guards. Deze band is in januari 2006 opgericht en alle spelende leden zijn ex-militair (onder wie ook veteranen) of nog steeds actief dienend. De band bestaat uit pipers en drummers en we spelen

op allerlei gelegenheden binnen de Defensieorganisatie, onder meer bij commando-overdrachten, sportdagen en open dagen.

Pipers uit onze band hebben ook gespeeld bij militaire begrafenissen van gesneuvelde of verongelukte militairen. Dit waren zeer emotionele optredens, maar we weten dat we door onze muziek een bijdrage kunnen leveren aan een waardig afscheid van onze collega's. Al is een aantal muzikanten (onder wie ikzelf dus ook) niet meer in actieve dienst, we voelen ons zeer betrokken bij Defensie en bij de militairen en voor ons zijn het eigenlijk nog steeds collega's. Diverse keren per jaar treden we in alle vroegte op in Schaarsbergen bij de Luchtmobiele Brigade. Inmiddels is deze intocht voor de militairen die hun rode baret hebben gehaald een muzikale traditie geworden. We hebben een eigen website waarop meer informatie over onze band te vinden is: www.blueguards.nl

Julia Bobeldijk-Janssen, Biddinghuizen

■ Voorzitter van The Blue Guards Willem van Doorn in Afghanistan voor de jeep met daarin de kist met het lichaam van een gesneuvelde Nederlandse militair.

Sexy voices

Tijdens de UNPROFOR-missie werden vele tonnen humanitaire noodhulp vervoerd door het Nederlands-Belgische Transportbataljon. De dagelijkse konvoeien werden gemonitord door sectie 3 van het bataljon, die met allerlei (radio-) verbindingsmiddelen contact hadden. De stemmen van deze sectie waren bij onze konvoicommandanten/truckers dus niet onbekend!

Zondagmorgen, meestal een rustdag (al dan niet op locatie) voor onze truckers, verzorgde onze sectie een uurtje 'rugkrabbelmuziek' via onze zender UN-FM. Willem Duys kon het op de Nederlandse zender met zijn *Muziek Mozaïek*, waarom wij dan niet op UN-FM? Het werd het programma *Sexy voices*, met een knipoog naar onze sectie en met véél warme stemmen.

Terug op de staf na het uurtje uitzenden, bleken allerlei mensen de uitzending te tapen en vervolgens naar hun familie te sturen, er ontstond een levendige handel! De countdown voor het staakt-het-vuren met de kerst in 1994 hebben we live op radio mogen doen, terwijl ook de Bevelhebber Landstrijdkrachten ons bezocht en in ons programma iedereen zijn beste wensen kon overbrengen. Met veel plezier luister ik nog steeds naar de uitzendingen, die gelukkig bewaard zijn geble-

ven. De muziek brengt me steeds terug naar een periode, waar Kameraadschap nog gewoon met een hoofdletter werd geschreven!

Bram Lasschuijt, Beemte Broekland

Breakfast at Tiffany's

In 1996 was ik als wachtmeester met de *European Community Monitoring Mission* (ECMM) uitgezonden naar Bosnië (Sarajevo, vijf maanden en Mostar, één maand). De uitzending begon met een week wachten in een hotel in Zenica. Na een paar dagen lezen en wachten, werd de rest van de week gevuld met biljarten, darten en videoclips kijken. In Zenica was in februari niet veel te beleven. De videoclips gingen snel vervelen. De clip van *Lemon Tree* kon ik niet meer horen of zien. Nog even en ik zag alleen nog maar citroenbomen. Van het verblijf in Sarajevo herinner ik mij vooral de muziek van Sheryl Crow. Een collega op het hoofdkwartier had de cd *Tuesday Night Music Club* meegenomen. De nummers *Run, Baby, Run*, *Strong Enough* of *All I Wanna Do* doen mij denken aan de periode die ik in Sarajevo heb doorgebracht. In Mostar realiseerde ik me pas echt hoe belangrijk muziek tijdens een uitzending kon zijn. Mijn vader had mij bij vertrek uit Nederland een wereldontvanger meegegeven. Toen ik eens rond 22.00 uur in Hotel Ero (EUAM HQ) brieven schreef, zette ik de radio aan. Ik hoorde een Nederlandse dj. De taal van het thuisfront! Waarschijnlijk was het 's avonds rustiger in de ether zodat ik Nederlandse radio kon ontvangen. Ik had nog nooit van het station Kink FM gehoord, maar voortaan zat ik bijna elke avond aan de radio gekluisterd. Een bepaald nummer, *Breakfast at Tiffany's*, is voor mij onlosmakelijk met Mostar verbonden. Als ik dat hoor, droom ik weg en schrijf ik weer brieven in mijn hotelkamer in Mostar.

Marc Westendorp, Heemstede

Kerstavond 1948

Thuis: een week vol voorbereiding. Familie en vrienden gezellig rond de kerstboom en brandende kaarsjes. Muziek: *Vrede op aarde*. Java: een week vol van het verlies van vier vrienden. Neergestort met hun vliegtuig. Ik ben net terug van een verkenningsvlucht: mortierbeschieting, vijand tussen palmbomen en brandende huisjes. 'Muziek': ontploffende granaten, kreten van stervenden. *Vrede op aarde?* In ons kwartier: gedrukte stemming, gedachten bij onze gesneuvelde vrienden. Muziek: uit een oude grammofoon, tweede pianoconcert Rachmaninoff. Nu, zestig jaar later, word ik bij het horen van deze melancholische klanken nog steeds emotioneel geraakt en gaan mijn gedachten terug naar die droeve gebeurtenissen voorafgaand aan kerstmis 1948.

G.J. Burgers, Twello

Mariniersband

In 1941 (ik was toen 12) kreeg ik van iemand een oude mandoline. Onze buurman was onderwijzer en muziekleraar en was zo vriendelijk om me wat lessen te geven op die mandoline. Hij vond dat ik heel muzikaal was en verder moest gaan in de muziek. Ik ben toen naar een muziekschool gegaan en kreeg klarinetlessen. In 1947 meldde ik me voor de mariniers. Je kon kiezen uit 54 technische vakken. Ik koos voor muzikant en hoopte bij de marinierskapel te kunnen komen. Daar kwam echter niets van. Ik kwam terecht in het opleidingskamp in Doorn en werd daar opgeleid als infanterist. Toch zag ik kans om in het kamp een stel muzikanten bij elkaar te krijgen. We kregen instrumenten van Ontwikkeling Sport & Ontspanning en de Marine Commanders waren geboren! We speelden op allerlei evenementen in kazernes.

In 1948 vertrok ik naar Indië. Ook daar weer geprobeerd om wat muzikanten bij elkaar te krijgen, maar dat lukte niet erg. Ik kreeg wel een saxofoon in bruikleen en speelde af en toe samen met een gitarist op de slaapzaal. Tot op een

dag mijn droom om muzikant te worden bij het korps alsnog in vervulling ging. De mariniersband van de Marine Brigade in Soerabaja had dringend een klarinettist nodig en ik werd aangenomen bij deze fantastische band. Ik ruilde mijn geweer als het ware in voor een klarinet. We speelden zo'n 25 avonden per maand in allerlei clubs, de marinierskantine en wekelijks voor Radio Soerabaja. Kort na de politionele actie

gingen we enige maanden op tournee langs de buitenposten. Het was een prachttijd. In 1949 werd de band helaas opgeheven.

Doordat ik muzikant werd, ben ik de 72 kilometer barre voettocht als infanterist van Tjepoe naar Madioen tijdens de tweede politionele actie misgelopen. Maar dat vond ik helemaal niet erg!

Arie de Keyzer, Komoka, Canada

